

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 15. De postulatione, ac nominatione ad beneficia,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

sentienti non fit iniuria, neque dolus. Potest tamen esse peccatum, si in notabile detrimentum Ecclesie talis consensus procuraretur: ut quando multum indiget opera dignioris. Sexus est, cum dignior non potest, aut non sine magna difficultate potest haberi; quia tunc censetur mortaliter deesse digniores. Postremus est, quando in minus digno, concurrunt pietatis, misericordie, vel utilitatis publicae argumenta: quae causam iustam arbitrio viri prudentis ostendant adesse, ut dignus praeferatur digniori, etiam si non efficiant illum digniorem. Ad huius confirmationem Navarrus nu. 8. quaedam adfert in usu posita, quae nemo damnet, sed potius commendatione digna iudicet: ut quod mortuo in curia, de Ecclesia valde bene merito, nepoti ipsius satis digno conferatur beneficium vacans per illius mortem, quia reliquit parentes egentes subsidio.

CAPVT XV.

De postulatione, ac de nominatione persona ad beneficia.

S V M M A R I V M.

- 201 Postulatio alia late sumpta, & alia stricta, quidque haec sit.
 202 Quis postulare, & quis postulari possit.
 203 Apud quem sit postulandum, & quod postulatione per ipsum comprobata, non sit opus confirmatione: quodque ante praesentationem postulationis liceat eam reuocare.
 204 Nominatio tum late, tum si stricte sumitur, quidque sit stricte sumpta, ac quotuplex.
 205 Notanda pro praxi de nominatione qua fit a Principibus ad beneficia Ecclesiastica.
 206 Conditiones in ea requisita, quando est ad Archiepiscopatum, aut Episcopatum.
 207 Requisita quando ea est ad Abbatis, & Prioratus conuentuales, & electiuos.

201. **P**OSTVLATIO late sumpta confunditur cum electione: sumpta vero stricte, ut in titulo 5. lib. 1. Decretalium, & a nobis in praesentia sumitur, ab ea distinguitur: definiturque potest congruenter iis quae habentur in cap. Bona, 2. in cap. finali De postulatione Praelati. & in cap. Innotuit, De electione: simplex quaedam persona eligi prohibita, non ob vitium, sed ob defectum Canonicum, ad Praelaturam petitio apud Superiorem vnanimiter facta ab iis, qui ius eligendi habent. Ex qua definitione intelligitur triplex personae generis considerandum esse in postulatione: videlicet postulantis, postulati & Superioris apud quem postulatur.

202. Ac quoad primum: postulare possunt qui eligere, ex cit. cap. Bona: nempe Canonici, & aliae personae collegiales, quibus de iure competit electio Praelati futuri. Introducta enim fuit postulatio, quia saepe accidebat, ut quis idoneus esset ad Praelaturam, nisi talem eligi Canones prohiberent.

Quoad secundum vero, is in Praelatum postulari potest, qui summo iure eligi non potest: non tamen indifferenter quilibet: sed is solus, qui non est omnino idoneus, & cuius impedimentum ita tolerabile est, ut eo non obstante vtiliter, & honeste praefici possit Ecclesiae. Si que non potest haereticus, ac aliter criminosis postulari, iuxta cap. 1. De postulatione Praelatorum: potest vero qui ob defectum aetatis aut quia ex illegitimo thoro natus est, aut quia nondum Clericus est, eligi non potest. Similiter Episcopus vnus Ecclesiae, qui in alia eligi non potest, postulari potest, ex cap. fin. eod. tit. Et qui nondum est Religiosus professus, potest in abbatem postulari, quem non possit eligi, ex cap. Cum monasterium, De electione.

203. Quod denique attinet ad tertium, is Superior potest postulationem admittere, qui super electionis impedimento, & defectu Canonico dispensandi ius habet & non alius. Factaque ab eo postulationis comprobatione, ea habet effectum plenum electionis confirmatae: ita ut alia confirmatio non requiratur: sed statim atque postulatus admissus est ab

ipso Superiore, fit ei potestas, & ius transiendi ad Ecclesiam postulantium, ex Sylu. in verbo, Postulatio, quaest. 6. Ex quo in praecedenti quaest. 2. adde, satis esse ut postulatio fiat a maiori parte Capituli: & ex sequen. quaest. 8. Postulatione differre in hoc ab electione, quod publicato semel scrutinio, eligentes variare non possint, aut retrocedere: quia per illum ius acquiritur electo: postulantes autem possint ante praesentationem factam Superiori, variare ac retrocedere: etiam publicato scrutinio (nisi obstat fides praefixa compromissa) quia postulantes solummodo declarant votum suum, dirigendo illud ad Superiorem. Neque vllum ius postulato, cum sit inhabilis ad beneficium, acquiritur ex postulatione. Et ideo postulatus non potest iure conqueri, si postulantes variant antequam praesentatus sit Superiori. Quod quamuis ita sit, nihilominus postulatio potest esse sufficiens obiectum peccati simoniae: eo quod sit via quaedam ad consequendum beneficium, quantumvis non tribuat ius aliud quod ad illud. Alia quaedam habet Syluest. in eod. verbo, sed in quibus nihil est cur immoremur, cum iam fere postulatio, sicut & electio defierit esse in usu. Ad dicendum igitur de nominatione accedendum est.

Nominatio, sicut & postulatio, sumitur tum late, tum stricte: ac late sumpta sicut postulatio confunditur cum electione: sumpta vero stricte, ab ipsa postulatione distinguitur, quod postulatio de vno tantum fiat, & nominatio fieri possit de pluribus. Ea vero triplex est, prout ex Panor. mit. refert Syluest. in verbo, Nominatio: & Rebuffus declarat in tractatu nominationum quaest. prima num. 23. 24. & 25. Vna est qua inter electores ante scrutinium aliquis nominatur tanquam idoneus ad beneficium: haecque nullum ius ad beneficium tribuit nominato, quia per eam tantum proponitur collegio, ut eligatur si placeat: modum enim habet tractatus, quo electores de idoneo eligendo inter se tractant. Altera est, qua fit in scrutinio electionis: seu qua quisque electorum solet dicere secreto, Eligo, aut nomino talem. Neque etiam per eam acquiritur nominato ius ad beneficium, quamuis scrutinio publicato, nominans si dignum nominarit, non possit variare, ex cap. Publicato, De electione. Priusquam autem publicaretur variare potuisse, additibi Syluest. Tertia est, qua duo, vel tres qui sunt digniores in Capitulo, vel collegio, nominantur Superiori, & petitur ut alicui eorum praelaturam, seu beneficium conferat: qua nominatione Superiori oblata, nominantes non possunt variare ex Rebuff. tit. n. 25. Ad dente ex tali nominatione acquiri ius, ut ea pendente non procedatur ad electionem. Ceterum perinde ac electio, & postulatio, hodie nominatio ipsa stricte sumpta, raro in usu est, excepta ea quae Ecclesiae concessione, seu indulto fit a Principibus in suis terris ad Ecclesias Cathedrales, & ad Metropolitanas, atque ad Abbatis, & ad Prioratus conuentuales electiuos. Talis enim non solum vsitata sed etiam vsitatissima est.

De qua proinde Confessarius monendus est imprimis, in ea, perinde ac in postulatione nefandum simoniae crimen committi ab illis, qui pro ea dederint, vel acceperint pecuniam, aut quid peremptoriae aestimabile: quoniam ius nominandi spiritale est, non aliter, ut nec ius patronatus laico competens, quam per privilegium ab Ecclesia concessum, nominatioque ipsa est via ad beneficium obtinendum, perinde ac electio, vel postulatio, in cuius locum ea successit Papae concessione. Deinde non esse factam concessionem nominandi alium, quam idoneum, hoc est, habentem conditiones, tam eas, quas ius commune requirit, ut quis censetur dignus beneficio; ad quod assumitur (de quibus in praecedentibus diximus) quam eas quas particulariter requiruntur concordata facta inter Papam, & Principem, cui concessum fuit privilegium nominandi: quales sunt ea quae ex concordatis inter Papam, & Regem Galliae, tit. De regia ad Praelaturas nominatione facienda, §. primo, colliguntur a Rebuffo.

Prima est, ut Archiepiscopus, aut Episcopus, ad quem Rex Galliae nominare potest, iam vacet: ita ut nominare non possit ad vacaturum. Secunda, ut idem siue Archiepiscopus, siue Episcopus, spectet ad electionem, vel postulationem Capituli seu Canonicorum: adeo ut electione, aut collatione spectante ad alios iure aliquo speciali, talis nomi-

minatio locum non habeat. Tertia, vt nominatio fiat à Rege, non autem ab alio, nec alteri quam Papæ, seu Sedi Apostolicæ: itaut nominatio Regis non sufficiat, nisi sequatur Papæ prouisio. Quarta vt nominatus, magister sit in Theologia, vel in ealicensatus aut doctor in vtroque, vel altero iure (nisi esset ex consanguineis Regis, ac sublimibus personis, vel ex Religiosis, qui iuxta regulam suam institutum, non possunt doctoralibus insignibus decorari) graduatus in vniuersitate famosa cum rigore examinis. Quinta, vt sit persona grauis, honestæque vitæ, nec leuis capitis, ac iudicii. Sexta, vt Rex vnum tantum nominet, non plures, eumque constitutum saltem in 27. anno suæ ætatis. Postrema vt nominet intra sex menses à die vacationis: aut si nominet aliquem à Papa inuentum indignum, post tres menses à die recusationis intimatos sollicitatori eiusdem Regis, nominet alium dignum: quod non faciens, Papa Ecclesiæ vacanti prouidere potest sine regia nominatione.

Quibus conditionibus partim similes, partim dissimiles idem author ex sequent. §. 2. colligit, requisitas ad nominationem quæ Regi Galliæ conceditur facienda ad Abbatis aut Prioratus conuenticales, & electiuos. Prima est, vt nominandus sit Religiosus. Secunda, vt is sit eiusdem ordinis cum alijs Religiosis, quibus præficiendus est. Tertia, vt sit in ætate saltem 23. annorum. Quarta, vt nominetur à Rege ipsi Papæ, aut Sedi Apostolicæ. Quinta, vt talis siue Abbatia siue Prioratus vacet. Sexta, vt Rex intra tempus sex mensium nominet, sique nominatum Papa recuset vt indignum: intra tres menses à die recusationis intimatæ eiusdem Regis sollicitatori, nominet alium dignum. Septima, vt electio pertineat ad conuentum. Postrema, vt electus sit expresse professus. Iisdem conditionibus limitatam esse facultatem nominandi concessam alijs Principibus, par est estimare. Ex illis autem facile est intelligere instatu damnationis esse illos, qui ob nominationem factam à Principe in ipsorum fauorem, existimant quæsitum sibi esse ius disponendi de bonis Ecclesiæ, tanquam sibi donatis ab eodem Principe: qui id non potest, nec existimandus est facere tanquam ab omni ratione alienum.

- 223 Differentia duplex inter laicum & Clericum præsentantes.
- 224 Episcopus instituire potest præsentatum, & quis præter ipsum idem possit.
- 225 Quando institutio facta sine præsentatione patroni sit aut non sit valida, ac quando fieri possit ab episcopo, extra suum territorium.
- 226 Summus Pontifex potest derogare cuiusque iuris patronatus, & quando tenendus sit de facto derogare.
- 227 Quid, quando ius patronatus fuerit Regum, aut aliorum magnorum dominorum: & quid cum fuerit simul Clericorum, & laicorum.
- 228 Diversi modi quibus accipitur nomen institutionis præsentati à patrono.
- 229 Papa, & solus, derogare potest conditionibus beneficii apppositis à fundatore.
- 230 Cum adiecta est conditio vt beneficiarius dicat aliquas Missas, is debet esse Sacerdos.
- 231 An actu Sacerdos esse debeat is, qui præsentatur ad tale beneficium.
- 232 Quando conditio dicendi numerum Missarum, sic apposta est beneficio, vt materiam præbeat peccati, vel onus immoderatum inducat, non valet.
- 233 Modi quibus ius patronatus exingui potest.

DE hac materia in Decretalibus tam nouis quam antiquis, & in Clementinis habetur titulus De iure patronatus: de eaque amplissimum tractatum instituit Casar Lambertinus, & de eadem præter Canonum interpretes ad memoratum titulum, & Summularios in verbo, Ius Patronatus, agunt multi alij, inter quos sunt, Rebuffus in praxi beneficiorum, 3. parte signaturæ, verbo, Nec non iuris patronatus, Corasius in quarta parte paraphrasis in materiam Sacerdotiorum cap. 6. & Couart. in practicis quæstionibus, cap. 36. & lib. 2. Variarum resolut. cap. 18. nouissimeque Azor in 2. par. Moral. Institut. lib. 6. cap. 19. & quatuor sequentibus, ac Suarez De religione tract. 4. lib. 4. cap. 28.

Primo autem considerabimus ius patronatus, secundo personam patroni præsentantis, tertio personam præsentandi, quarto personam instituentis præsentatum, quinto conditiones solitas apponi beneficiis patronatis.

CAPVT XVI.

De præsentatione, quæ à patrono fit ad beneficia Ecclesiastica.

SUMMARIUM.

- 208 Definitio iuris patronatus: & quomodo ipsum conueniat laico.
- 209 Quibus competat ius patronatus.
- 210 Explicatio dubij, An ius patronatus acquiri possit præscriptione & consuetudine.
- 211 Quæ Patrono accedant ex iure patronatus.
- 212 Tam Clerici, quam laici capaces sunt iuris patronatus, neque tantum apud vnum, sed etiam apud plures simul esse potest tale ius.
- 213 Notanda de donatione iuris patronatus.
- 214 Notanda de eiusdem permutatione, ac de venditione.
- 215 Quatenus licita sit venditio iuris patronatus, & quatenus simoniaca.
- 216 De acquisitione iuris patronatus per successionem hereditariam.
- 217 Locator rei cui annexum est ius patronatus, potest præsentare. Idem ius nequit dari in pignus.
- 218 Notanda de pluralitate patronorum.
- 219 Quatenus censura in patrono sit impedimentum validitatis præsentationis.
- 220 Non potest præsentare seipsum, & de peccato præsentantis indignum.
- 221 Quando peccet præsentans dignum relicto digniore, & quod peccatum in eo commissum non impediatur præsentationis validitatem.
- 222 Quatenus absens possit præsentari: & quod pater possit præsentare filium suum.

SECTIO I.

De iure patronatus.

DEFINITUR ius patronatus, ius spiritali annexum, quod ex gratia conceditur ei, qui contentiente Episcopo Ecclesiam aliquam vel fundauit, vel extruxit, vel dotauit. Cuius definitionis prima parte significatur, quod licet ius Patronatus sit spiritali potestate Ecclesiæ institutum habeatque respectum aliquem ad Sacramentorum administrationem, neque sit aliquo tenus spirituale, sicut ius eligendi Ecclesie ministros, non est tamen mere spirituale: sed (prout dicitur, De iudicijs cap. Quanto, & De iure patronatus, cap. De iure) spiritali annexum, antecedenter nimirum, seu tanquam dispositionem ad aliquid spirituale.

Secunda parte vero, quod ex gratia conceditur &c. significatur id quod loco citato numero 6. Corasius habet: quod cum spiritalibus annexa, naturam sapiant spiritalium, quorum laicus est prorsus incapax, iuxta cap. Decernimus, De iudicijs: ius patronatus non posse summo iure à laicis possideri; sed ipsum gratiose illis, de quibus fit mentio in reliqua parte definitionis, concessum esse: tum vt cæteri inuitarentur ad similem liberalitatem erga Ecclesiam: tum ne illis qui in sacrum usum aliquid contulissent, beneficium collatum peritisse videretur.

Reliqua parte definitionis indicatur, quibus competat ius Patronatus: nimirum illis qui Ecclesiam ipsam fundarunt, id est, vt etiam interpretatur Corasius in sequenti numero 12. fundum in quo de Episcopi voluntate ædificata etur, donarunt: vel illis qui extruxerunt, hoc est, sumptus ad ædificationem suppeditarunt, vel illis, qui dotarunt, hoc est, perpetuum stipendium ministris in ea rem diuinam futuris constituerunt. Quod colligitur ex cap. Nobis,

De iure

AL
IS

208.

209.